

Доктрина про Трійцю

Біблійні підстави доктрини про Трійцю

- ▶ Матвія 28:19 «Тож ідіть, і навчіть всі народи, хрестячи їх в Ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа,»
- ▶ 2 до Коринтян 13:13 «Благодать Господа нашого Ісуса Христа, і любов Бога й Отця, і причастя Святого Духа нехай буде зо всіма вами!»

Основні Біблійні тексти Нового Заповіту доктрини про Трійцю

- 1Кор. 12:4-6
- 2Кор. 1:21-22
- Гал. 4:6
- Єф. 2:20-22
- 2Сол. 2:13-14
- Тита 3:4-6
- 1Петра 1:2

Три основні «персоніфікації», котрі приводять до християнської доктрини про Трійцю

► Мудрість

□ Прип. 1:20-23;
9:1-6

□ Йова 28

□ Екклезіяст 24

► Слово Боже

□ Пс. 118:89;
46:15-20

□ Ісая 55:10-11

► Дух Божий

□ Єзекіїля 36:26;
37:1-14

Історичний розвиток доктрини:

Терміни

- ❖ Trinitas – Тертуліан вперше вів слово «Трійця»
- ❖ Persona – (обличчя, особистість) Один Бог, але грає три ролі, немов актор.
- ❖ Substantia – (Сутність) означає фундаментальне єдинство.

Історичний розвиток доктрини: Ідеї

Ірєней Ліонський вів термін «економія спасіння».
З грецького (oikonomia) означає, то як влаштованні будь-чїї справи, тобто як Бог влаштував спасіння.

Маркіон говорив, що Бог Отець в Старому Заповіті відрізняється ніж від Бога-Викупителя в Новому Заповіті.

Історичний розвиток доктрини: Ідеї

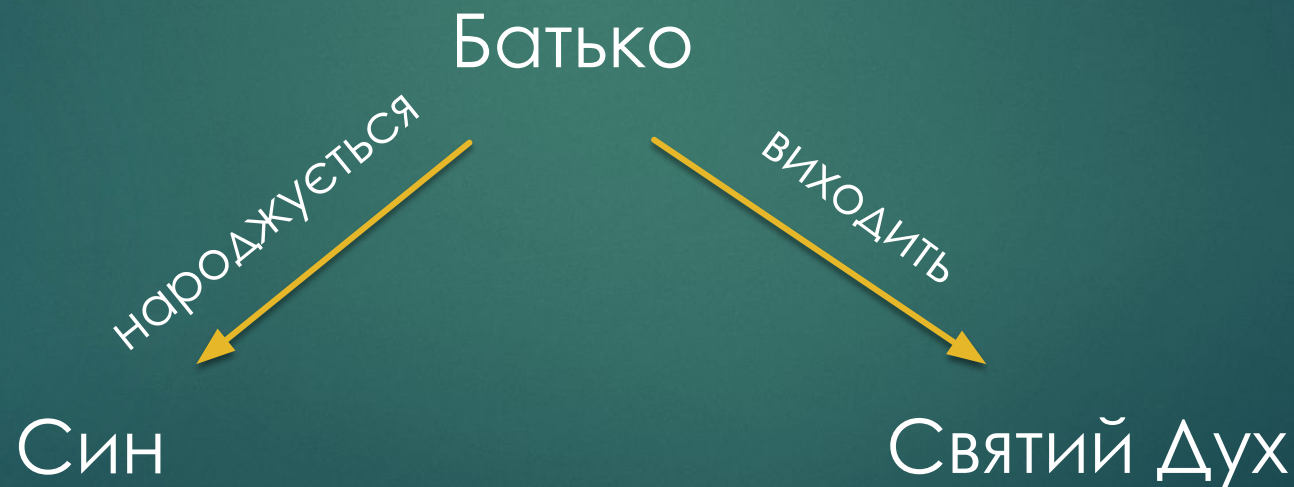
В II половинні IV століття з'явилися всі вказівки на те, що Батько і Син єдиносущі. Христос є Бог.

Історичний розвиток доктрини: Ідеї

- ❖ Термін Perichoresis - (взаємопроникливість)
Концепція взаємопроникливості дозволяє зберегти індивідуальність Обличч Трійці, стверджуючи в той самий час, що кожна з Особистостей приймає участь в житті один одного.
- ❖ Термін Апропріація – витікає з попереднього терміну про взаємопроникливість.

Історичний розвиток доктрини: Ідеї

Східний підхід припускає, що Трійця включає три незалежних діючих лиць, кожне з котрих виконує свою відмінну від інших функцію

Дві тринітарні єресі

Модалізм – єресь II століття , само відкриття одного єдиного Бога в різні часи по різному.

1. Єдиний Бог відкривається в образі Творця і Законодавця. Цей аспект Бога називається «Батьком».
2. Той самий Бог відкривається в образі Спасителя в обличчі Ісуса Христа. Цей аспект називається «Сино́м».
3. Той самий Бог потім відкривається в образі Того, Хто освячує і дає життя вічне. Цей аспект називається «Духом».

Адольф фон Гарнак

Дві тринітарні єресі

Тритеїзм – це представлення Трійці яка складається з трьох незалежних і автономних Істот, Кожне з Котрих відноситься до Божества.

Трійця: чотири моделі

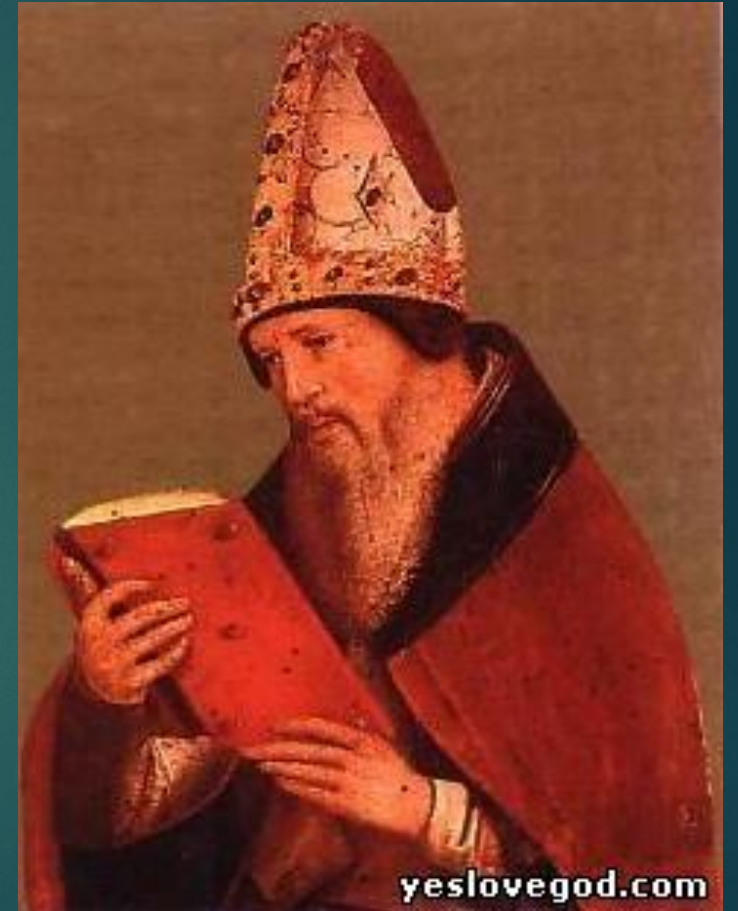
Августин вважав, що в кожній Особистості присутня Трійця. Він ототожнив Сина з мудрістю, Духа з любов'ю. Дух дає спілкування і з'єднує віруючих з Богом. Він виконує цю саму функцію і в Трійці, з'єднує Отця з Сином.

Один з підходів Августина це розвиток психологічних аналогій. Він вважав, що коли Бог створив людину, Він в людство вклав Свій відбиток. Тому для пошуку Трійці потрібно звертатися до розуму людини.

Августин виділяє потрібну структуру людської думки:

- a) Розум
- b) Знання
- c) Любов

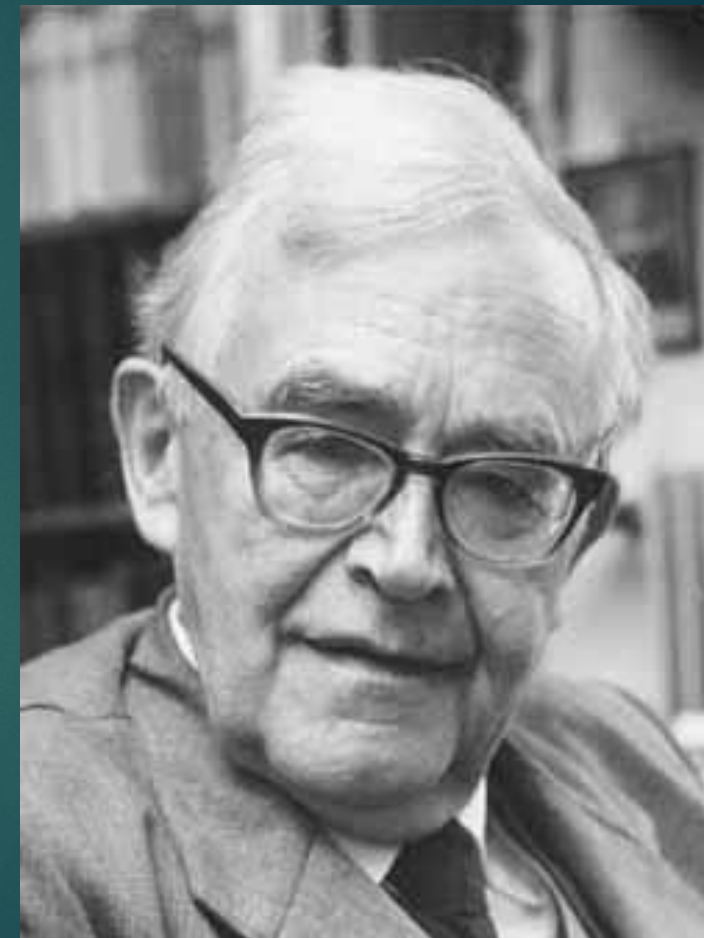
Тому, якщо в людині є ці аналогії, то вони є в Богові-Трійця

Августин Гіппоннійський

Трійця: чотири моделі

Карл Барт – Бог відкриває Себе до певних кордонів, відкриття повинне відповідати тому кого відкриває. Тобто Батько проявляється в Синові, але Дух Святий дає це відкриття, тому що його без сторонньої допомоги людство не може зрозуміти.

Карл Барт

Трійця: чотири моделі

Роберт Дженсон – стверджує, що Батько, Син і Святий Дух являється правильним ім'ям Бога. Ці імена повинні використовуватися при згадуванні Бога і звертанні до Нього. Він стверджує, що розуміння і поняття Трійці вибирали не ми, воно було вибране для нас. Він відстоював пріоритет божественного самовідкриття перед людством концепціями божественності.

Трійця: чотири моделі

Джон Маккварри – досліджує динамічну концепцію Бога, стверджуючи, що доктрина про Трійцю «забезпечує динамічне, а не статистичне розуміння Бога, Але також роздумує над тим, як Бог може одночасно бути динамічним і статичним».

Трійця: чотири моделі

Його погляди

```
graph TD; A[Його погляди] --> B[Батько – «початкове буття».  
Джерело всього.]; A --> C[Син – «виразне буття».  
Слово чи Логос, є діючою силою Отця в творінні.]; A --> D[Святий Дух – «єднальне буття».  
Зберігає, укріплює, оновлює  
єдність буття з існуючою єдністю  
Трійці і світу.];
```

Батько – «початкове буття».
Джерело всього.

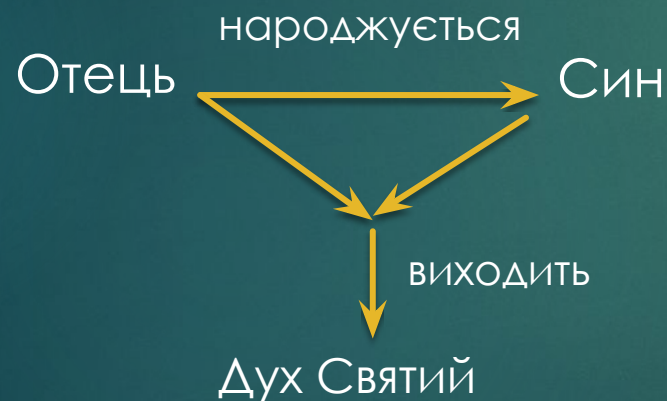
Син – «виразне буття».

Слово чи Логос, є діючою силою Отця в творінні.

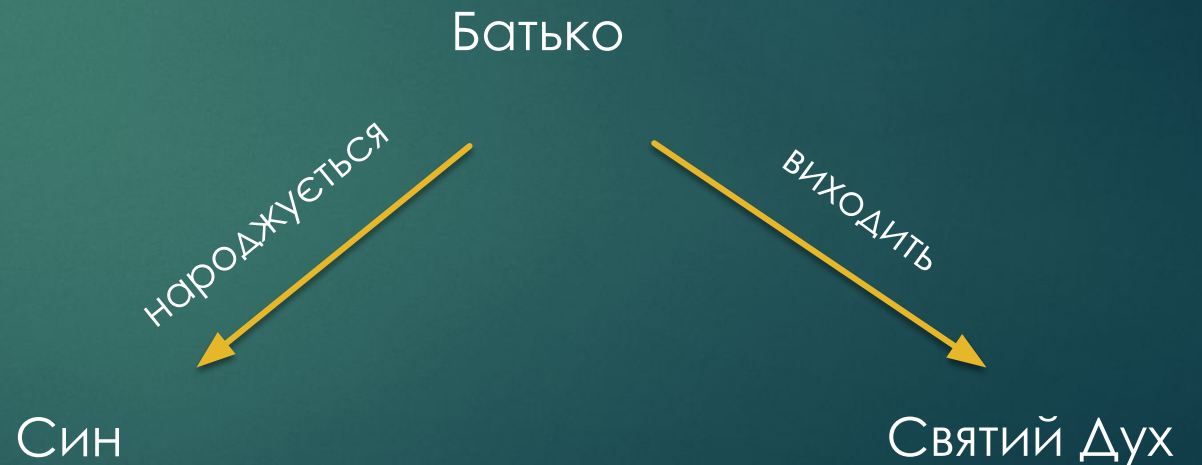
Святий Дух – «єднальне буття».
Зберігає, укріплює, оновлює
єдність буття з існуючою єдністю
Трійці і світу.

FILIOQUE

Філіокве – (лат. «і від Сина») на Нікео-Цариградському символі віри, що Святий Дух виходить лише від Отця. Але в 9 ст. західна церква спотворила цю фразу і сказала, що Дух Святий виходить і від Отця, і від Сина. Східна церква відкидала цей термін.

Західний підхід до Трійці

Східний підхід до Трійці

Божественность и личностный статус Святого Духа

Краткий экскурс в историю

- ▶ В ранний период истории христианской церкви не существовало развитого систематического учения о Св. Духе;
- ▶ Отсутствовала единая позиция в восприятии Св. Духа;
- ▶ Григорий Назианзин (Богослов) в 380 г. суммировал существовавшие тогда представления о Св. Духе в три группы:

- ▶ Признающие в Св. Духе Бога (например, Тертуллиан);
- ▶ Признающие в Св. Духе силу Божью (например, Павел Самосатский, который Духом называл благодать, излившуюся на апостолов);
- ▶ Исповедующие тварную природу Св. Духа (например, Ориген, который считал Св. Дух высшим и первым творением Божьим).

- ▶ Разработка ортодоксальной позиции по вопросу о Св. Духе явилась итогом христологических дискуссий 4 и 5 вв.;
- ▶ Василий Великий считал Св. Духа равным с Отцом и Сыном и настаивал на том, что Ему следует воздавать славу и поклонение в той же мере, что и Отцу и Сыну (*De Spiritu Sancto*, 375).

- ▶ Рационалистические ереси ранних веков:
 - македониане или пневматомахиане («духоборцы») выступали против учения о полной божественности Св. Духа;
 - трописты (от гр. tropos – фигура) утверждали, что Св. Дух высший по рангу ангел, тварное существо.

- ▶ Распространение деистических и унитаристских идей в Новое время (рационализм);
- ▶ Влияние эпохи Просвещения:
 - культ человеческого разума (разум превыше божественного откровения);
 - тот или иной догмат принимается только в том случае, если он подтверждается разумом.

- ▶ Влияние на американский протестантизм:
 - в конце 18 в. большинство конгрегациональных церквей в США (пуритане) стали унитарийскими;
 - создание Американской Унитарийской Ассоциации в 1825 г. (среди ее членов – президенты США, многие члены Конгресса);
 - влияние Богословской Школы Гарвардского университета на американское общество.

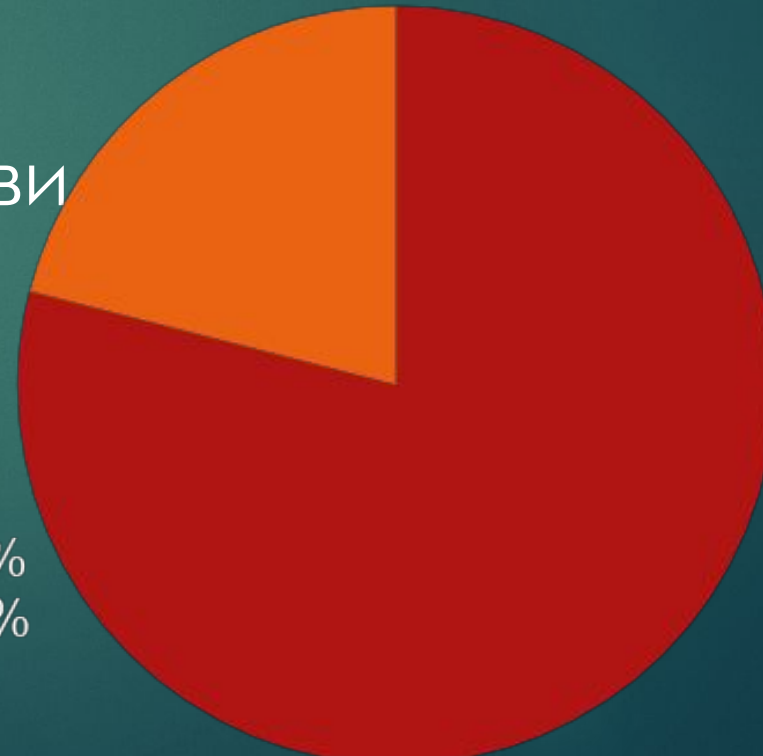

- ▶ Роль Христианского Соединения (*Christian Connection*) в ранней истории церкви АСД:
 - члены этой деноминации стояли на унитаристских позициях;
 - верили, что «есть только один живой Бог..., а Св. Дух есть сила и энергия Божья, есть то святое влияние, посредством которого... нечестивые возрождаются к добродетельной и святой жизни»;
 - по крайней мере двое ведущих основателей церкви АСД (Иосиф Бейтс и Джеймс Уайт) были выходцами из Христианского Соединения.

Опитування!!!

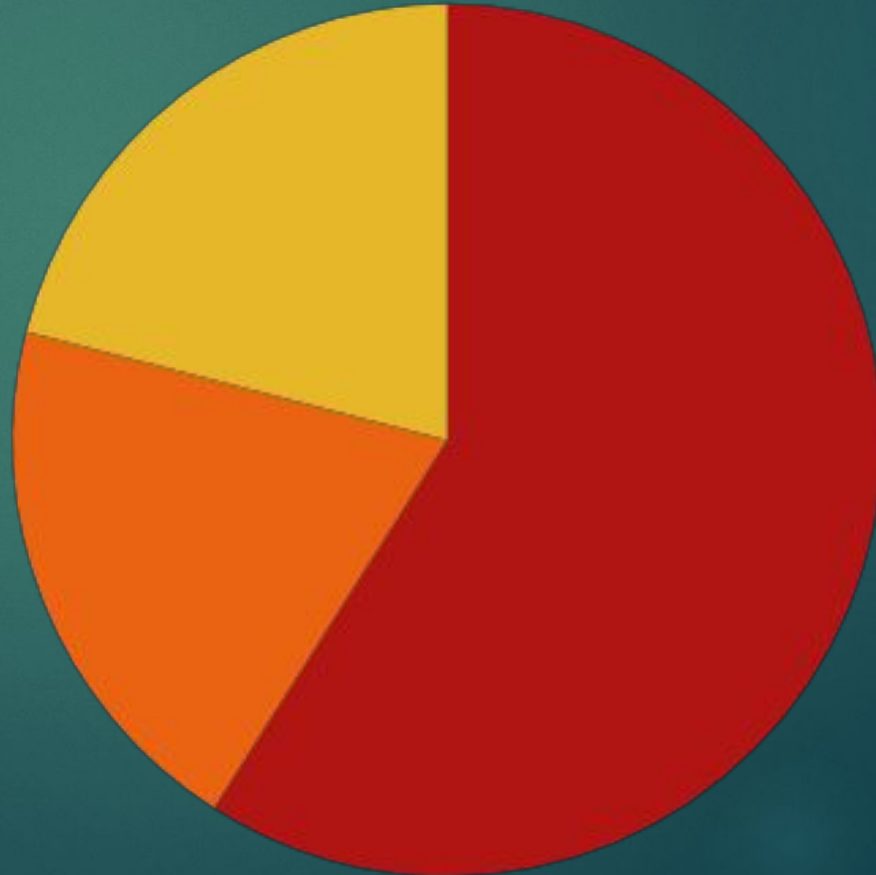
1. Чому ви вірите в Трійцю?
 - a) Мене так навчили;
 - b) Тому що такий є Бог;
 - c) Я дослідив по Біблії, що так є;
 - d) Тому що я не люблю Свідків Єгови

■ c) 79%
■ d) 21%

2. Який вірш в Біблії говорить про Трійцю?

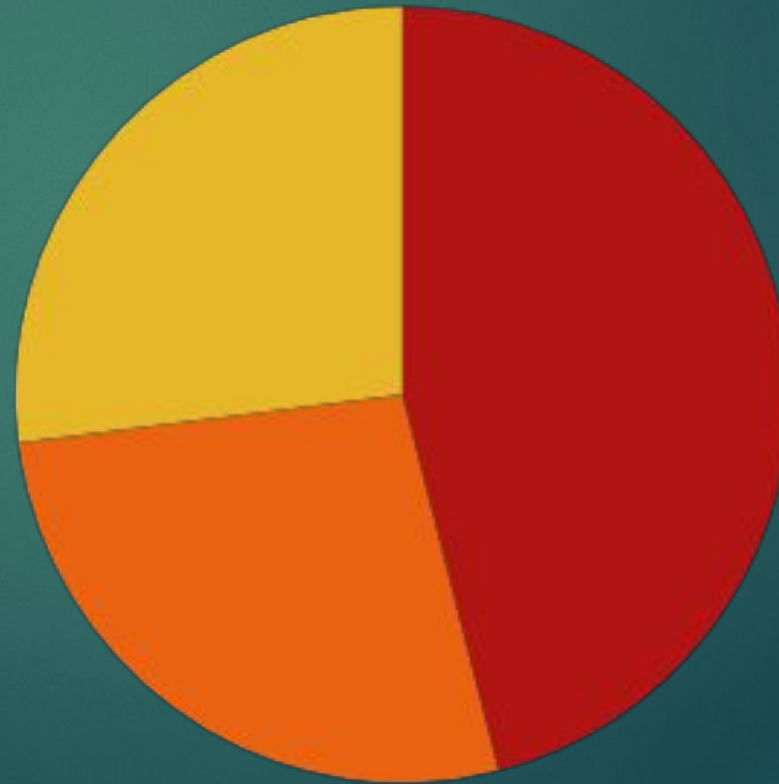
- a) 2 Кор.12:13;
- b) Матв. 26:17;
- c) Матв. 28:19;
- d) Кол. 5:6.

- a) 59%
- c) 20%
- d) 21%

3. Хто такий Тертуліан? Яке відношення він має до Трійці?

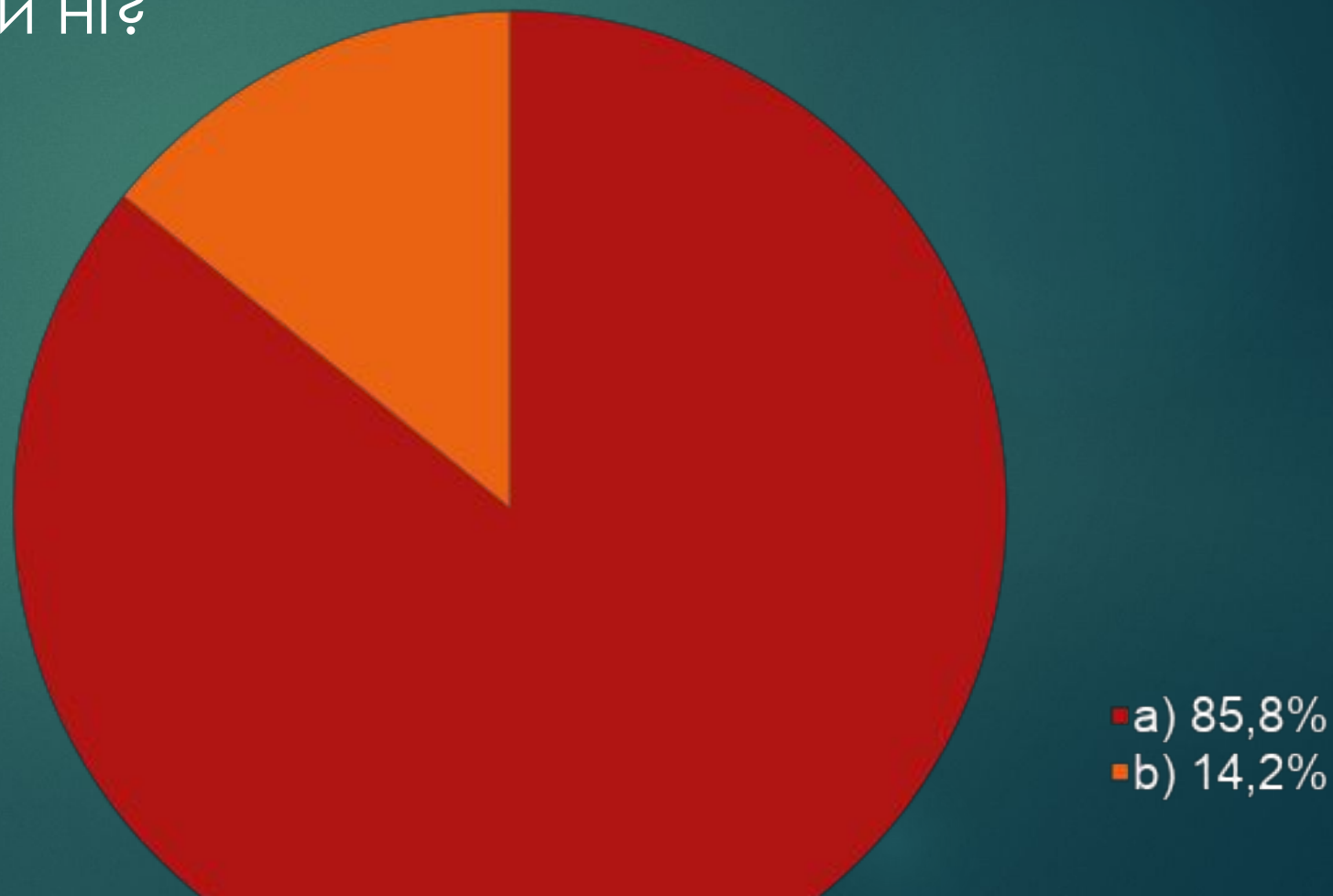
- a) Отець церкви - розробив вчення про Трійцю;
- b) Він не має ніякого відношення до Трійці;
- c) Я не знаю.

- a) 46%
- b) 27%
- c) 27%

4. Як ви вважаєте в творінні брали участь три Особи божества чи ні?

- a) Так;
- b) Ні;
- c) Я не знаю.

5. В чому Отець, Син, Дух Святий відрізняються і в чому поєднуються?

- a) Вони рівні між собою (божественна природа) і спільна мета спасти людину;
- b) Отець є Бог, а Син і Дух ні – і така спільна мета спасти людину.

